

УДК 65.012.12

Сергієнко Т.І.¹, Кожем'яко А.М.²

¹ к.політ.н., доц. Національного університету «Запорізька політехніка»,

² здобувач вищої освіти гр. БТЕ-1014м, Національний університет «Запорізька політехніка», Україна

СТРАТЕГІЇ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Антикризове управління є важливою складовою стратегічного управління підприємствами, особливо в умовах економічної нестабільності, коли підприємства стикаються з численними зовнішніми та внутрішніми викликами. Воно передбачає впровадження системи заходів, спрямованих на

ідентифікацію потенційних загроз, зменшення їхнього впливу та забезпечення стабільної діяльності навіть під час кризових явищ.

Дослідження антикризового управління досить широко представлені в наукових працях. Наприклад, розглядаючи антикризове управління як систему, дослідники А. Грязнова та О. Шатайло вказують на необхідність комплексного підходу до управління в кризових умовах. І. Бланк, З. Холод, Л. Лігоненко, а також А. Штангрет акцентують на постійному характері антикризового управління. Інші автори, такі як О. Коваленко, Г. Партин, Л. Ситник, розглядають антикризове управління як особливий тип управлінської діяльності. Водночас необхідність детальнішого дослідження етапів антикризового управління залишається актуальною через мінливість середовища та багатоаспектність цієї дисципліни. Проте, незважаючи на значну кількість наукових досліджень, що висвітлюють різні аспекти антикризового управління, залишається потреба в глибшому аналізі етапів цього процесу. Багато аспектів, таких як інтеграція нових технологій, швидкість адаптації підприємства до змінюваних умов ринку та ефективність впровадження інновацій, потребують додаткового дослідження в контексті різних галузей і типів підприємств. Крім того, важливою є проблема гнучкості стратегій в умовах непередбачуваних кризових ситуацій, де традиційні підходи можуть виявитися неефективними. Дослідження взаємодії організаційних структур, впровадження сучасних методів управління та здатність швидко реагувати на зовнішні зміни стають важливими компонентами успішного антикризового управління.

Це вимагає не тільки теоретичних розробок, але й практичного впровадження нових моделей управління, орієнтованих на особливості конкретних ринкових умов, що дозволить підвищити стійкість підприємств до кризових явищ у майбутньому. Ключовими стратегіями антикризового управління є стратегія витримки, що зосереджується на мінімізації витрат і збереженні поточних ринкових позицій; стратегія адаптації, яка передбачає пошук нових можливостей у змінених умовах; стратегія трансформації, що включає суттєві зміни в організаційній структурі і технологіях; та стратегія ліквідації, коли підприємство не в змозі адаптуватися до умов ринку і потребує скорочення неприбуткових підрозділів [1, с. 62].

Процес антикризового управління можна поділити на кілька етапів: діагностика кризових явищ, розробка стратегій, впровадження заходів і регулярна оцінка результатів для коригування стратегії. Інновації та нові технології є важливими інструментами антикризового управління, оскільки вони дозволяють підприємствам знизити витрати, підвищити ефективність та забезпечити стійкість в умовах нестабільності. Впровадження автоматизації, ІТ-рішень, нових бізнес-моделей або маркетингових стратегій може суттєво вплинути на успішність антикризового управління.

Антикризове управління є критично важливим компонентом стратегічного управління для підприємств в умовах економічної нестабільності. Оскільки сучасні ринки стають все більш динамічними і непередбачуваними, підприємствам необхідно швидко адаптувати свої стратегії та організаційні процеси до змінюваних умов. Ключові стратегії, такі як витримка, адаптація, трансформація та ліквідація, дозволяють підприємствам ефективно реагувати на кризові явища та зберігати стабільність у складних умовах.

Однак, незважаючи на значну кількість досліджень у цій сфері, необхідно проводити подальші дослідження, зокрема зосереджуючи увагу на більш гнучких підходах до антикризового управління та впровадженні нових технологій і інновацій. Важливим є також вивчення етапів цього процесу в контексті різних типів підприємств і галузей.

Впровадження нових моделей управління, що орієнтуються на специфіку ринкових умов і швидко реагують на зовнішні зміни, дозволить підвищити стійкість підприємств до майбутніх кризових ситуацій. Інновації та нові технології виступають потужним інструментом, що допомагає підприємствам знижувати витрати, підвищувати ефективність і зміцнювати конкурентоспроможність навіть у найскладніших економічних умовах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Сергієнко Т.І. Антикризовий менеджмент в умовах пандемії COVID-19. *Глобальні виклики та пріоритети в часи коронавірусної кризи: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції* (Київ, 14 травня 2021 р). Київ: Східноєвропейський центр наукових досліджень, 2021. С. 61-63